

А

УДК 339.56(477:73)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-39-18>

Кушнір Н. О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету*

Стегура О. Р.

*студентка
Ужгородського національного університету*

Kushnir Natalia

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Economic Relations
Uzhgorod National University*

Stehura Olha

*Student
Uzhgorod National University*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА США ТА УКРАЇНИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню сучасного стану та перспектив розвитку співробітництва між Україною та США у сфері торговельних відносин. Оцінено положення держав на міжнародній арені та вплив економіки США на економіку України. Визначено загальний стан зовнішньої торгівлі України та її географічну структуру, зокрема охарактеризовано роль США як партнера України у здійсненні експорту та імпорту товарів і послуг. Здійснено аналіз динаміки торгівлі товарами між Україною та США, визначено її галузеву структуру й обсяги. Окрему увагу приділено двосторонній торгівлі послугами. Для визначення перспектив розвитку торговельного співробітництва між Україною та США досліджено останні публікації політичних відомств держав, що стосуються питань двосторонньої торгівлі та взаємодопомоги у розвитку економіки. Описано можливі напрями розвитку торговельної співпраці України та США.

Ключові слова: торговельні відносини, двостороння торгівля, експорт, імпорт, товари і послуги, перспективи співробітництва.

Вступ та постановка проблеми. США та Україна протягом багатьох років ведуть активну співпрацю та розбудовують партнерські відносини. Ураховуючи значні відмінності у рівнях економічного розвитку, географічну віддаленість, характерні особливості політичного устрою,

історії та культури кожної з країн, це завдання може здаватися не з простих. Сполучені Штати Америки є стратегічно важливим партнером для України, яка бажає працювати в напрямі євроатлантичної інтеграції та зайняти позицію серед високорозвинених країн світу. Досвід та

політичний і економічний вплив США у світі можуть допомогти Україні на шляху до вищезгаданих цілей.

Питання торговельного співробітництва США та України є завжди актуальним, адже зовнішня торгівля є важливим аспектом співробітництва для обох країн. Для США та України характерними є наявність широкого ринку збуту товарів та послуг, високий ресурсний потенціал і вагоме значення зовнішньої торгівлі для розвитку економіки держави.

У статті досліджується сучасний стан двосторонньої торговельної співпраці України та США. Опрацьовано останні заяви та домовленості політичних лідерів країн, публікації у ЗМІ, які стосуються перспектив розвитку торговельного співробітництва США та України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Із метою аналізу цього питання було використано публікації на офіційних сайтах Міністерства економіки України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Офісу Президента України. Для дослідження статистичних даних було опрацьовано матеріали Державної служби статистики України та бази даних статистики торгівлі для розвитку міжнародного бізнесу ІТС Trade Map. Серед досліджень вітчизняних та зарубіжних учених варто відзначити праці І. Леванчука, Ю. Попової, В. Ковалевського, О. Михайлика, В. Мельника, Ю. Козака, Зб. Бжезінського, Д. Волкера, О. Фарини, Х. Симоли.

Метою даної роботи є аналіз торговельного співробітництва України та Сполучених Штатів Америки на сучасному етапі та виокремлення можливих шляхів подальшої співпраці у торговельно-економічній сфері.

Результати дослідження. Протягом останніх кількох десятиліть Україна швидко інтегрується у світову економіку через торговельні та фінансові зв'язки. Переходячи від центрального планування до ринкової економіки та проходячи низку внутрішніх реформ, Україна стала малою і дуже відкритою економікою, що розвивається, у якій співвідношення обсягу міжнародної торгівлі та ВВП становить близько 100%. Цей високий ступінь відкритості разом зі значною доларизацією економіки робить Україну особливо чутливою до зовнішніх потрясінь і вразливості на світових ринках. Це має позитивний ефект, коли світова економіка зростає (наприклад, у першій половині 2000-х років). З іншого боку, глобальні кризи та рецесії мають значний негативний вплив на українську економіку (наприклад, світова фінансова криза 2008 р.). Протягом 1996–2019 рр. Україна була найбільш чутливою до економічних процесів у США. Зростання ВВП США на 1% асоціюється зі зростанням ВВП України на 2,2% [1].

Попри те, що частка США у структурі міжнародної торгівлі України є порівняно низькою, ефект США є найбільшим. Економічні процеси у США відчутно впливають не лише на Україну, а й на багато інших економік світу, що підтверджує панівну роль економіки США у світі та важливість мультиплікативних ефектів від міжнародної торгівлі.

Економіка США є однією з найбільш розвинених та диверсифікованих національних економік світу. У ХХІ ст. Сполучені Штати Америки залишаються найважливішим учасником міжнародних економічних відносин, глобальним гравцем у сфері світового виробництва і споживання, лідером за рівнем розвитку промисловості, сільського господарства, науки і техніки. США є найбільшим світовим імпортером, займають друге місце за обсягами експорту товарів та послуг і лідирують за обсягами прямих іноземних інвестицій.

Договірно-правова база українсько-американських відносин становить понад 150 міжнародних документів,

у тому числі 128 чинних міжнародних договорів, укладених між Україною та США. Договірно-правова база двосторонніх відносин охоплює широкий спектр галузей українсько-американського співробітництва, у тому числі торговельно-економічну, науково-технічну, гуманітарну, правоохоронну та ін. [2].

Основним документом двосторонньої співпраці держав є Хартія Україна – США про стратегічне партнерство, укладена 09.12.2008, окремий блок якої присвячено економічному співробітництву, що має на меті сприяння створенню робочих місць, економічному зростанню, підтримці реформ та лібералізації економіки, розвитку сприятливого для торгівлі та інвестицій бізнес-клімату і вдосконаленню доступу на ринки товарів та послуг.

Міністр закордонних справ України та Державний секретар США мають намір затвердити нову Хартію на засіданні Комісії стратегічного партнерства восени 2021 р. у Вашингтоні [3]. Відповідна Хартія дасть змогу поглибити партнерство на благо двох демократичних держав та розширити співробітництво з широкого спектру спільних пріоритетів. До них віднесемо поширення демократії та економічної свободи, захист безпеки та територіальної цілісності, забезпечення верховенства права, підтримку інновацій та технічного прогресу.

Стійкі торговельно-економічні зв'язки зі США є стратегічним напрямом зовнішньої політики України, адже така співпраця дасть змогу нашій країні поліпшити позиції у світогосподарчій системі, забезпечити стійкий економічний розвиток, підвищити рівень національної конкурентоспроможності та досягти високих економічних, політичних та соціальних стандартів.

Загальний обсяг зовнішньої торгівлі України зменшився у 2020 р. Зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг у 2020 р. порівняно з 2019 р. зменшився на 10,2% (на 13,5 млрд дол. США) і становив 118,3 млрд дол. США. Сальдо торговельного балансу товарів і послуг склалося від'ємним у сумі 255,5 млн дол. США, але покращилося порівняно з 2019 р. на 3,4 млрд дол. США.

Зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг зі США у 2020 р. зменшився на 4,5% (на 270,3 млн дол. США) і становив 5,8 млрд дол. Експорт товарів і послуг збільшився на 4,7% (на 106,6 млн дол. США) і становив 2,4 млрд дол. Імпорт товарів і послуг зменшився на 10,0% (на 376,9 млн дол.) і становив 3,4 млрд дол. США. Сальдо торгівлі товарами і послугами склалося від'ємним у сумі 1,0 млрд дол. США, але покращилося порівняно з показниками 2019 р. на 483,4 млн дол. США [4].

Загальний експорт товарів з України у 2020 р. зменшився порівняно з 2019 р. на 1,7% (на 841,7 млн дол. США) і становив 49,2 млрд дол. США. Пандемія COVID-19 відчутно вплинула на міжнародну торгівлю послугами. Експорт послуг з України у 2020 р. по відношенню до 2019 р. зменшився на 28,5% (4 461,8 млн дол. США) і становив 11,2 млрд дол. США. У табл. 1 наведено найбільших партнерів України в експорті товарів та послуг.

Із табл. 1 видно, що у географічному розрізі основним ринком для експорту українських товарів є країни ЄС, тоді як США є восьмим за величиною експортним ринком для України. Частка США у загальному обсязі експорту товарів з України становить 2%. США є третім найбільшим імпортером послуг з України (після ЄС та РФ), на частку якого припадає 12,4% усього експорту послуг.

Як демонструє рис. 1, за останні п'ять років простежується тенденція переважно до збільшення обсягів торгівлі товарами між Україною та США. У 2017 р. обсяг експорту товарів виріс майже вдвічі порівняно з 2016 р. У 2020 р. експорт товарів сягнув 982 млн дол. США. Обсяг

Географічна структура експорту товарів та послуг з України у 2020 р.

№	Експорт товарів з України			Експорт послуг з України		
	Назва країни-імпортера	Обсяг експорту товарів, млн дол. США	Частка країни у загальному обсязі експорту товарів з України, у %	Назва країни-імпортера	Обсяг експорту послуг, млн дол. США	Частка країни у загальному обсязі експорту послуг з України, у %
1	ЄС (28)	18 612,1	37,8	ЄС	4 255,1	38,1
2	Китай	7 112,7	14,5	РФ	2 619,1	23,5
3	Російська Федерація	2 706,0	5,5	США	1 389,2	12,4
4	Туреччина	2 436,3	5,0	Швейцарія	732,0	6,6
5	Індія	1 972,1	4,0	ОАЕ	324,5	2,9
6	Єгипет	1 618,2	3,3	Ізраїль	207,1	1,9
7	Білорусь	1 335,3	2,7	Британські Віргінські Острови	155,1	1,4
8	США	982,3	2,0	Туреччина	144,2	1,3
9	Індонезія	735,6	1,5	Китай	121,4	1,1
10	Саудівська Аравія	719,0	1,5	Білорусь	109,0	1,0

Джерело: розроблено авторами на основі [5]

імпорту товарів між 2016 та 2019 рр. зріс на 1,5 млрд дол. США. У 2020 р. обсяг імпорту товарів зі США становив 2,9 млрд дол. Варто зауважити, що імпорт товарів зі США в усі роки переважав над експортом. Найбільше від'ємне сальдо зафіксовано в 2019 р. – 2,28 млрд дол. США.

Основною товарною групою українського експорту до США є залізо та сталь, обсяг якої становить близько 56% від загального експорту товарів до США. Експорт заліза та сталі до США становить 7% від загального експорту цієї товарної групи з України. У табл. 2 відображено найбільші статті експорту України до США станом на 2020 р. До них належать: жири та олії тваринного або рослинного походження; вироби із заліза або сталі; руди, шлак і зола; машини, механічні прилади; літаки, космічні кораблі та їхні частини. Найбільше зростання у вартості експорту між 2016–2020 рр. показали такі товарні групи, як жири та олії тваринного або рослинного походження та про-

дукти їх розщеплення (60%), мідь та вироби з неї (47%), заготовки з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рослин (91%), вироби з недорогоцінних металів (115%), дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали (77%).

Із табл. 2 видно, що найбільше зростання у вартості експорту між 2016–2020 рр. показали такі товарні групи, як жири та олії тваринного або рослинного походження та продукти їх розщеплення (60%), заготовки з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рослин (91%), мідь та вироби з неї (47%), машини, механічні прилади, ядерні реактори, котли; їхні частини (30%). Варто зазначити, що існують товарні групи, обсяг експорту яких з України до США є невеликим, проте вони демонструють значне зростання у вартості експорту між 2016–2020 рр., що свідчить про перспективність розвитку експорту даного виду продукції, це вироби з недорогоцінних металів (115%),

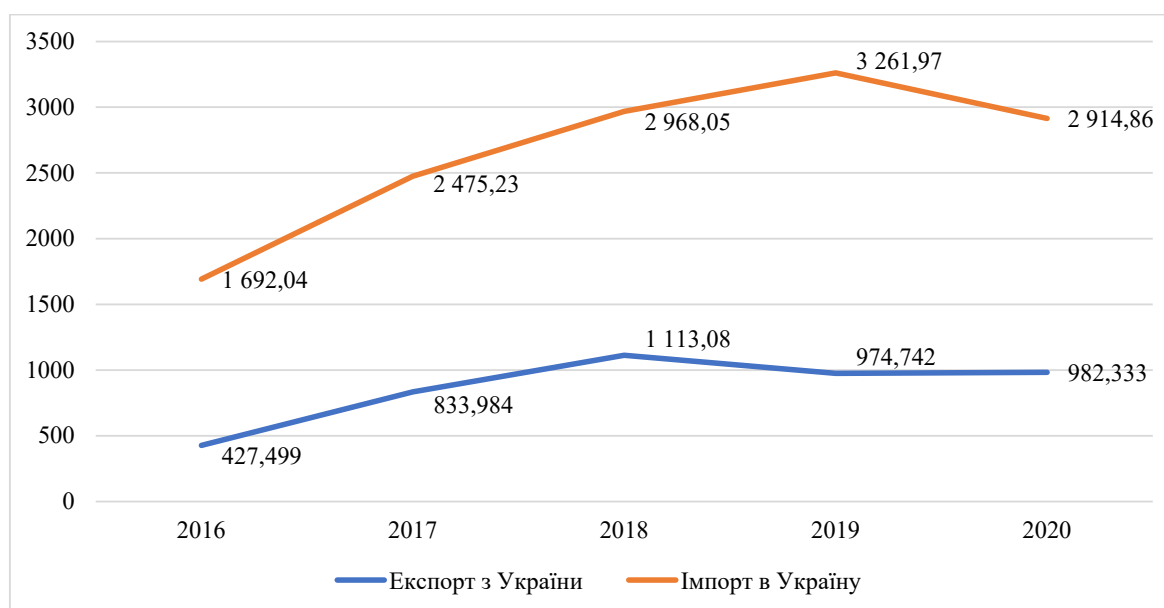

Рис. 1. Динаміка обсягів торгівлі товарами між Україною та США у 2016–2020 рр., тис дол. США

Джерело: розроблено авторами на основі [6]

дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали (77%).

Експорт послуг з України до США у своєму вартісному обсязі переважає над експортом товарів. У цілому США є одним із найбільших партнерів у сфері зовнішньої торгівлі послугами для України. Уже кілька років поспіль левову частку послуг українці надають американцям у сфері ІТ – 70,6%. Вартість експорту послуг у сфері телекомунікацій, комп'ютерних та інформаційних послуг у 2020 р. становила 980 532,85 тис дол. США. Наступними найбільшими статтями експорту послуг стали транспортні послуги – 182 553,24 тис дол. США (13,1%) та ділові послуги – 159 643,7 тис дол. США (11,5%) [7].

США є четвертим найбільшим партнером України в імпорті товарів і послуг. На частку США припадає 5,8% (3,4 млрд дол. США) загального імпорту України. Протягом останніх п'яти років сальдо зовнішньої торгівлі товарами між Україною та США залишалося від'ємним. Із 2016 по 2019 р. простежувалася тенденція до збільшення обсягів імпорту товарів зі США, і в 2019 р. цей показник сягнув 3,2 млрд дол. США. Варто відзначити, що найбільше щорічне зростання вартості між 2016–2020 рр. показали такі статті імпорту, як друковані книги, газети, малюнки та інша продукція поліграфічної галузі – 184%, заготовки з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рос-

лин – 142%, їстівні фрукти та горіхи – 39%, мінеральне паливо, мінеральні олії та продукти їх перегонки – 28%, різні хімічні продукти – 28% (табл. 3).

У 2020 р. загальний імпорт послуг в Україну скоротився на 25,0%, до 5,21 млрд дол. США порівняно з 2019 р. Найбільше послуг за 2020 р. Україна імпортувала з ЄС (2,7 млрд дол. США; на 25% менше, ніж за 2019 р.), США

(454,3 млн дол. США; на 9,5% менше) та Туреччини (426,0 млн дол. США; на 24,9% менше). У галузевій структурі імпорту послуг зі США переважають державні та урядові послуги – 225,1 млн дол. США (49,6%), послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю, – 75,7 млн дол. США (16,7% від загального імпорту послуг зі США), ділові послуги – 58,9 млн дол. США (13%), послуги у сфері телекомунікацій, комп'ютерні та інформаційні послуги – 37,9 млн дол. США (8,4%).

Перспективи розвитку двосторонніх торговельно-економічних відносин були окреслені у спільній заяві щодо стратегічного партнерства України та Сполучених Штатів Америки, яка була оприлюднена Офісом Президента України 1 вересня 2021 р. під час переговорів українського та американського лідерів Володимира Зеленського та Джо Байдена. У заяві містяться чітко визначені кроки подальшого співробітництва України та США у сфері економіки та торгівлі [3]:

Таблиця 2

Галузева структура експорту товарів з України до США

Назва товарної групи	Обсяг експорту у 2020 р., тис дол. США	Щорічне зростання вартості між 2016–2020 роками, %	Частка в українському експорті, %
Залізо та сталь	554,309	20	7
Жири та олії тваринного або рослинного походження та продукти їх розщеплення; готові харчові жири	56,495	60	1
Вироби із заліза або сталі	50,562	23	6
Руди, шлак і зола	46,805	24	1
Машини, механічні прилади, ядерні реактори, котли; їхні частини	26,504	30	1
Літаки, космічні кораблі та їх частини	20,391	30	25
Електричні машини та обладнання та їх частини	19,013	-4	1
Молочні продукти; пташині яйця; натуральний мед	16,131	-14	4
Заготовки з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рослин	14,343	91	8
Мідь та вироби з неї	12,758	47	15

Джерело: розроблено авторами на основі [6]

Таблиця 3

Динаміка обсягів імпорту товарів в Україну зі США у 2016–2020 рр.

Назва товарної групи	Імпорт товарів в Україну зі США, тис дол.				
	Обсяг у 2016 р.	Обсяг у 2017 р.	Обсяг у 2018 р.	Обсяг у 2019 р.	Обсяг у 2020 р.
Усі товари	1,692,040	2,475,228	2,968,054	3,261,972	2,914,860
Транспортні засоби, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, та їхні частини	385,172	438,085	518,721	707,310	809,635
Мінеральне паливо, мінеральні олії та продукти їх перегонки	212,834	683,880	949,544	999,319	595,587
Машини, механічні прилади, ядерні реактори, котли; їхні частини	266,254	349,569	338,989	352,440	249,401
Електричні машини та обладнання та їхні частини; звукозаписувачі та відтворювачі	124,744	141,243	158,105	162,757	200,797
Друковані книги, газети та інша продукція поліграфічної галузі	950	672	823	920	150,977
Оптичні, фотографічні, кінематографічні, вимірювальні, перевірочні, медичні або хірургічні прилади	73,554	79,784	113,606	136,985	139,524
Фармацевтична продукція	92,156	104,691	101,665	115,303	105,927

Джерело: розроблено авторами на основі [6]

1. Імплементція ключових реформ. У рамках програми співпраці з Міжнародним валютним фондом Україна має намір реформувати державні підприємства, захистити незалежність центрального банку, посилити нагляд за фінансовим сектором та створити справедливе середовище для бізнесу та інвестицій. Сполучені Штати мають намір продовжувати співпрацю з Україною на підтримку цих зусиль та сприяти міцному та інклюзивному зростанню економік обох країн.

2. Розширення комерційного співробітництва. Україна та Сполучені Штати завершили підготовку Меморандуму про взаєморозуміння щодо комерційної співпраці, призначеного сприяти комерційній участі американських компаній в українській економіці та українських компаній в економіці США.

3. Забезпечення достатнього фінансування для економічного зростання. Україна та Сполучені Штати підписали Меморандум про взаєморозуміння, який може підтримувати майбутні операції у визначених галузях, у тому числі декілька ключових проєктів, що обговорюються. Початкова сума підтримки Експортно-імпортного банку (ЕХІМ) Сполучених Штатів для цих потенційних транзакцій у розмірі 3 млрд дол. може бути збільшена в міру розвитку проєктів в агробізнесі, інфраструктурі, кліматі та енергетиці.

4. Зростання торгівлі та інвестицій. Українсько-американська рада з торгівлі та інвестицій проведе своє 10-е засідання цієї осені для того, щоб підтвердити робочі плани з усунення регуляторних бар'єрів, припинити використання неліцензійного програмного забезпечення українськими органами державної влади, вирішити інші питання інтелектуальної власності та співпрацювати у галузі праці. Україна також зобов'язується ухвалити законодавство, яке встановить надійний процес перевірки інвестицій. Україна та Сполучені Штати планують переглянути дію Угоди про торговельне та інвестиційне співробітництво на осінньому засіданні ради [3].

Важливим кроком для подальшого поглиблення співпраці між Україною та США у торговельно-економічній сфері є зустрічі представників влади обох країн на високому рівні. 20 квітня 2021 р. відбулася онлайн-зустріч заступника міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торгового представника України Тараса Качки із заступником помічника міністра торгівлі США з питань Європи та Євразії Девідом Де Фалько.

У ході зустрічі представники країн обговорили широкий спектр питань українсько-американських відносин у торговельно-економічній сфері, серед яких: можливості лібералізації ставок ввізного мита на сталь та алюміній для українських виробників на американському ринку, посилення захисту прав інтелектуальної власності в Україні у сфері використання ліцензійного програмного забезпечення, законодавчі ініціативи стосовно впровадження вимог відносно локалізації у сфері державних закупівель, підготовка проєкту двосторонньої Угоди про торговельні преференції тощо. Також були розглянуті перспективи

співпраці у сфері відновлюваної енергетики та сільського господарства [8].

Після візиту українського президента до США, що відбувся у вересні 2021 р., було оголошено, що Україна запропонувала США створити зону вільної торгівлі. Досягнення такої домовленості допомогло б поживити торгівлю між країнами і значно поліпшити умови для українських експортерів. Хоча у 2017 р. тогочасний президент США Дональд Трамп майже на два роки виключив Україну з Генералізованої системи преференцій через порушення прав інтелектуальної власності, торгівля між країнами продовжувала зростати. На сучасному етапі США у цілому є відкритими до вільної торгівлі, проте сьогодні президент Джо Байден переважно приділяє увагу пандемії та інфраструктурному плану. Експерти прогнозують, що перемовини між Україною та США для досягнення домовленостей щодо зони вільної торгівлі можуть тривати кілька років, і питання захисту прав інтелектуальної власності будуть важливим елементом [9].

Висновки. Відносини України та США мають рівень стратегічного партнерства. Підтвердженням цього слугує Хартія про стратегічне партнерство, підписана 19 грудня 2008 р., яка визначає основні принципи і пріоритети двосторонньої взаємодії. Невід'ємним аспектом такого співробітництва між країнами є налагоджені торговельні відносини. Обсяг двосторонньої торгівлі між Україною та США протягом останніх років переважно збільшувався, проте фінансова криза, спричинена пандемією COVID-19, мала деякий негативний вплив на динаміку розвитку двостороннього товарообігу. Сальдо торгівлі товарами і послугами є стабільно від'ємним для України і в 2020 р. становило 1,0 млрд дол. США. На ринок США експортується 2% від загального обсягу експорту товарів та 12,4% від загального обсягу експорту послуг з України. Структура українського експорту товарів до США є досить низько диверсифікованою. Про це свідчить той факт, що обсяг найбільшої експортної статті – заліза та сталі – становить близько 56% від загального експорту товарів до США. Варто відзначити, що США є одним із найбільших партнерів у сфері зовнішньої торгівлі послугами для України. 70% у структурі експорту послуг з України до Сполучених Штатів Америки займають послуги у сфері ІТ. США є четвертим найбільшим партнером України в імпорті товарів і послуг, на частку якого припадає 5,8% (3,4 млрд дол. США) загального імпорту України.

Україна та США активно працюють у напрямі поліпшення умов двосторонньої торгівлі. Із цією метою здійснюються зустрічі на високому та найвищому рівнях, де обговорюються перспективи та можливості поглиблення співпраці у сфері торговельних відносин. Найважливішими питаннями, вирішення яких сприяло б активізації торговельних відносин між державами, є лібералізація ставок ввізного мита для українських товарів, посилення захисту прав інтелектуальної власності в Україні та досягнення домовленостей щодо торговельних преференцій і зони вільної торгівлі між Україною та США.

Список використаних джерел:

1. Faryna O., Simola H. How trade composition affects sensitivity to foreign shocks: applying a global VAR model to Ukraine. *Visnyk of the National Bank of Ukraine*. 2019. № 247. P. 4–18.
2. Україна та США. Договірні-правова база. *Посольство України в Сполучених Штатах Америки* : вебсайт. URL: <https://usa.mfa.gov.ua/> (дата звернення: 05.10.2021).
3. Спільна заява щодо стратегічного партнерства України та Сполучених Штатів Америки. *Офіційне Інтернет-представництво Президента України* : вебсайт. URL: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-zayava-shodo-strategichnogo-partnerstva-ukrayini-ta-s-70485> (дата звернення: 05.10.2021).

4. Зовнішня торгівля України товарами та послугами у 2020 р. *Міністерство економіки України* : офіційний вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931ad987fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi&isSpecial=true> (дата звернення: 06.10.2021).
5. Інфографіка щодо загальних підсумків експорту товарів і послуг України у 2020 р. *Міністерство економіки України* : офіційний вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukUA&id=e3c3c8824b684f238e25388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport-> (дата звернення: 06.10.2021).
6. ITC Trade Map : вебсайт. URL: <https://www.trademap.org/Index.aspx> (дата звернення: 08.10.2021).
7. Державна служба статистики України : вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 08.10.2021).
8. Україна та США поглиблюють співпрацю у торговельно-економічній сфері. *Міністерство економіки України* : офіційний вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=da4aeacd-8ccf-4a42-b1f2fce8304931f5&title=UkrainaTaSshaPoglibliiutSpivpratsiuUTorgovelnoeconomichniiSferi> (дата звернення: 08.10.2021).
9. Бедратенко О. Торговля зі США: чи повторить Україна шлях Японії та Південної Кореї? *Голос Америки* : вебсайт. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/viln-torhivlja-ssha/6231128.html> (дата звернення: 08.10.2021).

References:

1. Faryna O., Simola H. (2019) How trade composition affects sensitivity to foreign shocks: applying a global VAR model to Ukraine. *Visnyk of the National Bank of Ukraine*, no. 247, pp. 4–18.
2. Embassy of Ukraine in the United States of America (2020) *Ukrayina ta SSHA. Doghovirno-pravova baza [Ukraine and USA. Treaty and Legal Framework]*. Available at: <https://usa.mfa.gov.ua/> (accessed 05 November 2021).
3. Official website of the President of Ukraine (2021) *Spil'na zayava shchodo stratehichnoho partnerstva Ukrayiny ta Spoluchenykh Shtativ Ameryky [Joint Statement on the Strategic Partnership of Ukraine and the United States of America]*. Available at: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-zayava-shodo-strategichnogo-partnerstva-ukrayini-ta-s-70485> (accessed 05 November 2021).
4. Official web-site of the Ministry of Economy of Ukraine (2021) *Zovnishnya torhivlya Ukrayiny tovaramy ta posluhamy u 2020 rotsi [Foreign trade of Ukraine in goods and services in 2020]*. Available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931ad987fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi&isSpecial=true> (accessed 06 November 2021).
5. Official web-site of the Ministry of Economy of Ukraine (2021) *Infografika shchodo zahal'nykh pidsumkiv eksportu tovariv i posluh Ukrayiny u 2020 rotsi [Infographics on the general results of exports of goods and services of Ukraine in 2020]*. Available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e3c3c8824b684f238e25388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport-> (accessed 06 November 2021).
6. ITC Trade Map. Available at: <https://www.trademap.org/Index.aspx> (accessed 08 November 2021).
7. Official web-site of the State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 8 November 2021).
8. Official web-site of the Ministry of Economy of Ukraine (2021) *Ukrayina ta SSHA pohlyblyuyut' spivpratsyu u torhovelnoeconomichnii sferi [Ukraine and the United States deepen cooperation in the trade and economic sphere]*. Available at: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=da4aeacd-8ccf4a42b1f2fce8304931f5&title=UkrainaTaSshaPoglibliiutSpivpratsiuUTorgovelnoeconomichniiSferi> (accessed 08 November 2021).
9. Bedratenko O. (2021) *Torhivlya zi SSHA: chy povtoryt' Ukrayina shlyakh Yaponiyi ta Pivdennoyi Koreyi? [Trade with the United States: will Ukraine follow the path of Japan and South Korea?]*. *Voice of America*. Available at: <https://ukrainian.voanews.com/a/viln-torhivlja-ssha/6231128.html> (accessed 08 November 2021).

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТОРГОВОГО СОТРУДНИЧЕСТВА США И УКРАИНЫ

Аннотация. Стаття посвящена исследованию современного состояния и перспектив развития сотрудничества между Украиной и США в сфере торговых отношений. Оценено положение государств на международной арене и влияние экономики США на экономику Украины. Определены общее состояние внешней торговли Украины и ее географическая структура, в частности охарактеризована роль США как партнера Украины в осуществлении экспорта и импорта товаров и услуг. Проведен анализ динамики торговли товарами между Украиной и США, определены ее отраслевая структура и объемы. Особое внимание уделено двусторонней торговле услугами. Для определения перспектив развития торгового сотрудничества между Украиной и США исследованы последние публикации политических ведомств государств, касающиеся вопросов двусторонней торговли и взаимопомощи в развитии экономики. Описаны возможные направления развития торгового сотрудничества Украины и США.

Ключевые слова: торговые отношения, двусторонняя торговля, экспорт, импорт, товары и услуги, перспективы сотрудничества.

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF US AND UKRAINE TRADE COOPERATION

Summary. The article is devoted to the study of the current state and prospects of cooperation between Ukraine and the United States in the field of trade relations. Studying the current state of cooperation with the United States in the political, economic, and social spheres and identifying priority areas for further cooperation is an important task for Ukraine as a country seeking to achieve Euro-Atlantic integration. Sustainable trade and economic ties with the United States are a strategic direction of Ukraine's foreign policy, as such cooperation will allow our country to improve its position in the world economic system, ensure sustainable economic development, increase national competitiveness and achieve high economic, political and social standards. The experience and political and economic influence of the US in the world can help Ukraine in achieving the above-mentioned goals. The article suggests a scientific approach to determining the current state of bilateral trade relations between the United States and Ukraine. The position of the United States of America and Ukraine in the international arena and the impact of the US economy on the economy of Ukraine are assessed in the article. The general state of Ukraine's foreign trade and its geographical structure are determined, in particular, special attention is paid to the characteristic of the role of the United

States as a partner of Ukraine in the export and import of goods and services. The dynamics of trade in goods between Ukraine and the United States, its industry structure and volume are analyzed. Particular attention is paid to bilateral trade in services as a significant and dynamically developing part of the foreign trade relations of the two countries. To determine the prospects for the development of trade cooperation between Ukraine and the United States, the latest publications of the political departments of the states concerning the issues of bilateral trade and mutual assistance in economic development have been studied. An analysis of Ukraine's activities at present stage, which contributes to the deepening of trade and economic cooperation with the United States is conducted. Possible directions of development of trade cooperation between Ukraine and the USA are described.

Key words: trade relations, bilateral trade, export, import, goods and services, prospects of cooperation.